

Levo:
veselica

Digitarno komuniciranje: Slovenske narodnozabavne zasedbe na družbenih omrežjih

Peter Stanković

- V raziskavi simbolnega imaginarija sodobne slovenske narodnozabavne glasbe (Stanković 2021) smo ugotovili, da slednjo kljub pogostemu spogledovanju z glasbenimi, motivičnimi in vizualnimi prvinami mainstream popa, še vedno močno zaznamuje kulturni tradicionalizem.

- V raziskavi simbolnega imaginarija sodobne slovenske narodnozabavne glasbe (Stanković 2021) smo ugotovili, da slednjo kljub pogostemu spogledovanju z glasbenimi, motivičnimi in vizualnimi prvinami mainstream popa, še vedno močno zaznamuje kulturni tradicionalizem.

- V skladu s tem bi bilo zanimivo videti, kako se slovenski narodnozabavni glasbeniki selijo na nov medij: družbena omrežja

Družbena omrežja

Družbena omrežja

- Družbena omrežja so radikalno spremenila medijsko, družbeno, politično in kulturno sodobnih družb. Zoetanya Sujon: družbe 21. stoletja so *družbe omrežij*.

Družbena omrežja

- Družbena omrežja so radikalno spremenila medijsko, družbeno, politično in kulturno sodobnih družb. Zoetanya Sujon: družbe 21. stoletja so *družbe omrežij*.
- Vprašanja družbenih posledic.
- Tuten in Solomon: horizontalna revolucija - posamezniki komuniciramo brez omejitev in na ta način gradimo skupnosti.

Družbena omrežja

- Družbena omrežja so radikalno spremenila medijsko, družbeno, politično in kulturno sodobnih družb. Zoetanya Sujon: družbe 21. stoletja so *družbe omrežij*.
- Vprašanja družbenih posledic.
- Tuten in Solomon: horizontalna revolucija - posamezniki komuniciramo brez omejitev in na ta način gradimo skupnosti.
- Zwick in Bradshaw: skupnosti nastajajo redko! Diskurz o njih je ideološka operacija, ki zakriva manipulacije korporativnega trženja.

Družbena omrežja

- Družbena omrežja so radikalno spremenila medijsko, družbeno, politično in kulturno sodobnih družb. Zoetanya Sujon: družbe 21. stoletja so *družbe omrežij*.
- Vprašanja družbenih posledic.
- Tuten in Solomon: horizontalna revolucija - posamezniki komuniciramo brez omejitev in na ta način gradimo skupnosti.
- Zwick in Bradshaw: skupnosti nastajajo redko! Diskurz o njih je ideološka operacija, ki zakriva manipulacije korporativnega trženja.
- Scolere, Pruchniewska in Duffy: upravljanje digitalnih jazov v času ekonomije pozornosti in digitalnih ugledov je oblika neplačanega dela z negotovimi učinki.

- Med prvimi sektorji kreativnih industrij, ki so jih družbena omrežja radikalno restrukturirala, je glasbena industrija.
Dileme:

- Med prvimi sektorji kreativnih industrij, ki so jih družbena omrežja radikalno restrukturirala, je glasbena industrija.
Dileme:

- Moč vpliva: nove tehnologije se zaradi neenakih dostopov do finančnih vložkov kljub demokratičnemu potencialu koncentrirajo moč zlasti v rokah velikih podjetij.

- Med prvimi sektorji kreativnih industrij, ki so jih družbena omrežja radikalno restrukturirala, je glasbena industrija.
Dileme:

- Moč vpliva: nove tehnologije se zaradi neenakih dostopov do finančnih vložkov kljub demokratičnemu potencialu koncentrirajo moč zlasti v rokah velikih podjetij.
- Glasbeniki so v digitalnem okolju vedno bolj primorani v dodatno (samo)promocijsko delo.

- Med prvimi sektorji kreativnih industrij, ki so jih družbena omrežja radikalno restrukturirala, je glasbena industrija.
Dileme:

- Moč vpliva: nove tehnologije se zaradi neenakih dostopov do finančnih vložkov kljub demokratičnemu potencialu koncentrirajo moč zlasti v rokah velikih podjetij.
- Glasbeniki so v digitalnem okolju vedno bolj primorani v dodatno (samo)promocijsko delo.
- Interakcijo na družbenih omrežjih je težko pretvoriti v dohodek.

- Med prvimi sektorji kreativnih industrij, ki so jih družbena omrežja radikalno restrukturirala, je glasbena industrija.
Dileme:

- Moč vpliva: nove tehnologije se zaradi neenakih dostopov do finančnih vložkov kljub demokratičnemu potencialu koncentrirajo moč zlasti v rokah velikih podjetij.
- Glasbeniki so v digitalnem okolju vedno bolj primorani v dodatno (samo)promocijsko delo.
- Interakcijo na družbenih omrežjih je težko pretvoriti v dohodek.
- Doseganje novih občinstev na družbenih omrežjih je kljub diskurzu o povezljivosti težko: omrežja so v praksi platforme za nove oblike komunikacij z obstoječimi oboževalci in ne medij pridobivanja novih.

Narodnozabavna glasba

Narodnozabavna glasba

- Kljub priljubljenosti eden od najmanj raziskanih slovenskih glasbenih žanrov.

Narodnozabavna glasba

- Kljub priljubljenosti eden od najmanj raziskanih slovenskih glasbenih žanrov.
- Invencija tradicije:
Gorenjski kvintet →
Ansambel bratov
Avsenik:

zgoraj: zgodnji
Avseniki
oziroma
Gorenjski
kvartet

Narodnozabavna glasba

- Kljub priljubljenosti eden od najmanj raziskanih slovenskih glasbenih žanrov.
- Invencija tradicije:
Gorenjski kvintet →
Ansambel bratov
Avsenik:
- poudarjen polka ritem; nova kombinacija inštrumentov; sklici na gorenjsko glasbeno, kulturno in naravno okolje, ki se kmalu uveljavijo kot označevalci slovenskosti nasploh.

zgoraj: zgodnji
Avseniki
oziroma
Gorenjski
kvartet

Narodnozabavna glasba

- Kljub priljubljenosti eden od najmanj raziskanih slovenskih glasbenih žanrov.

- Invencija tradicije: *Gorenjski kvintet* → *Ansambel bratov Avsenik*:

zgoraj: zgodnji Avseniki oziroma *Gorenjski kvartet*

- poudarjen polka ritem; nova kombinacija instrumentov; sklici na gorenjsko glasbeno, kulturno in naravno okolje, ki se kmalu uveljavijo kot označevalci slovenskosti nasploh.
- „Goveja muska“: narodnozabavna je priljubljena zlasti (ne pa izključno!) na podeželju in med manj izobraženo populacijo.

- Od osamosvojitve vse do danes: narodnozabavni glasbeniki ekstenzivno uporabljajo različne glasbene in slogovne prvine sodobnega (mainstream) popa in

celo rocka.

Zgoraj:
narodnozabavna
na nacionalki:
oddaja Slovenski
pozdrav

Zgoraj:
Modrijani;
levo:
Ansambel
Gadi in
Navihanke;
spodnja
vrsta: albumi

priljubljenih Atomik harmonik in
Modrijanov

Metoda

Metoda

- Semiologija: analiza denotacij in konotacij tekstov ter njihovih povezav z družbenimi in kulturnimi konteksti.

Metoda

- Semiologija: analiza denotacij in konotacij tekstov ter njihovih povezav z družbenimi in kulturnimi konteksti.
- Vzorec: iz edinih treh domačih lestvic, ki rangirajo priljubljenost NZ skladb (*Ducat Veseljakovih* na Radiu Veseljak, *Top 20* na Golica TV in *Narodnozabavna lestvica* Radia Tomi), smo izbrali po dve najvišje uvrščeni zasedbi.
- Ansambel Upanje, Fehtarji, Modrijani, Vzrock, ansambel Andreja Bajuka in ansambel Dar.

Levo:
Fehtarji

Ansambel Upanje

Ansambel Upanje

- Veliko objav a tudi veliko ponavljanj: ansambel je aktiven, a za bolj dodelane strategije nima časa ali denarja.

Ansambel Upanje

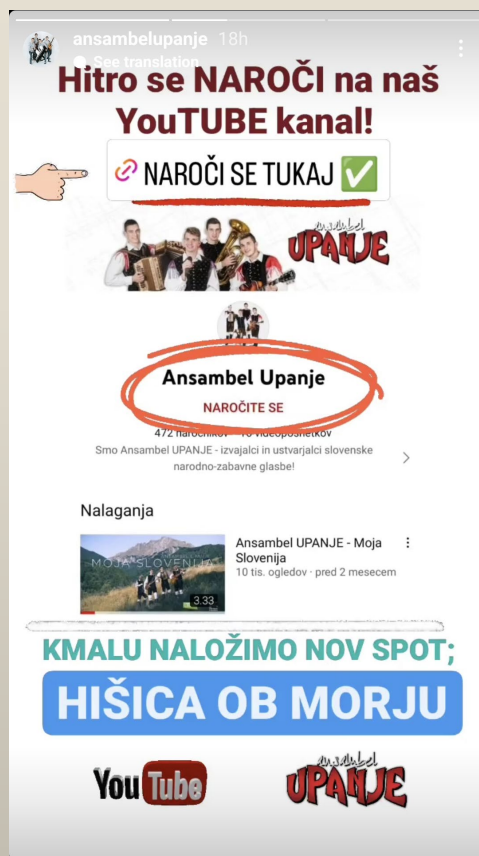
- Veliko objav a tudi veliko ponavljanj: ansambel je aktiven, a za bolj dodelane strategije nima časa ali denarja.

. Vsebinsko: promocije (novice o gostovanjih, intervjujih ipd.), sintagme tipa »Hitro se naroči na naš YouTube kanal!« ipd.

Ansambel Upanje

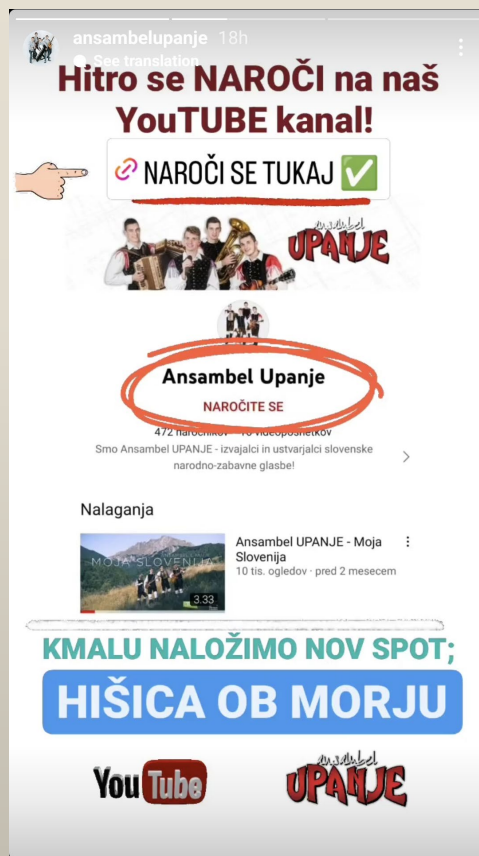
- Veliko objav a tudi veliko ponavljanj: ansambel je aktiven, a za bolj dodelane strategije nima časa ali denarja.

- . Vsebinsko: promocije (novice o gostovanjih, intervjujih ipd.), sintagme tipa »Hitro se naroči na naš YouTube kanal!« ipd.
- . Vizualna konstrukcija: preprosta (pregledni kadri, prešerni nasmehi, emotikoni in »thumbs up« geste). Člani ne nosijo narodnih noš: športna in napol-formalna oblačila → konotacija urejene domačnosti.

Ansambel Upanje

- Veliko objav a tudi veliko ponavljanj: ansambel je aktiven, a za bolj dodelane strategije nima časa ali denarja.

- . Vsebinsko: promocije (novice o gostovanjih, intervjujih ipd.), sintagme tipa »Hitro se naroči na naš YouTube kanal!« ipd.
- . Vizualna konstrukcija: preprosta (pregledni kadri, prešerni nasmehi, emotikoni in »thumbs up« geste). Člani ne nosijo narodnih noš: športna in napol-formalna oblačila → konotacija urejene domačnosti.
- . Torej: označevalci podjetnosti, aktivnosti, urejenosti, domačnosti, ljudskosti in optimizma (»thumbs up«, nasmehi, ipd.).

Fehtarji

- Veliko objav. Vsebinski poudarki: povezava z občinstvom (pogosti izrazi hvaležnosti za podporo, selfiji z oboževalci, afirmativne navezave na regionalna okolja; zabava / žur; sklici na seks ipd.

Fehtarji

- Veliko objav. Vsebinski poudarki: povezava z občinstvom (pogosti izrazi hvaležnosti za podporo, selfiji z oboževalci, afirmativne navezave na regionalna okolja; zabava / žur; sklici na seks ipd.

. Formalno: ustvarjalnost (motivi so raznoliki, komentarji izvirni, široka paleta fontov in emotikonov, člani pozirajo v raznovrstnih pozah ipd.); slengizmi, narečni izrazi ipd.; podobe zabav, ekstaze; energičnost; rockerski imidži

Fehtarji

- Veliko objav. Vsebinski poudarki: povezava z občinstvom (pogosti izrazi hvaležnosti za podporo, selfiji z oboževalci, afirmativne navezave na regionalna okolja; zabava / žur; sklici na seks ipd.

. Formalno: ustvarjalnost (motivi so raznoliki, komentarji izvirni, široka paleta fontov in emotikonov, člani pozirajo v raznovrstnih pozah ipd.); slengizmi, narečni izrazi ipd.; podobe zabav, ekstaze; energičnost; rockerski imidži

. Skupaj: zelo dinamičen

označevalni sistem, ki sugerira zabavo, užitek, hec in ljudskost (povezanost ansambla in občinstva)

Modrijani

Modrijani

- Številne in skrbno zasnovane objave (kvalitetne fotografije, skrbno izbrani fonti in ozadja ipd.), premišljena odmerjenost in razpršenost objav → profesionalizem

Modrijani

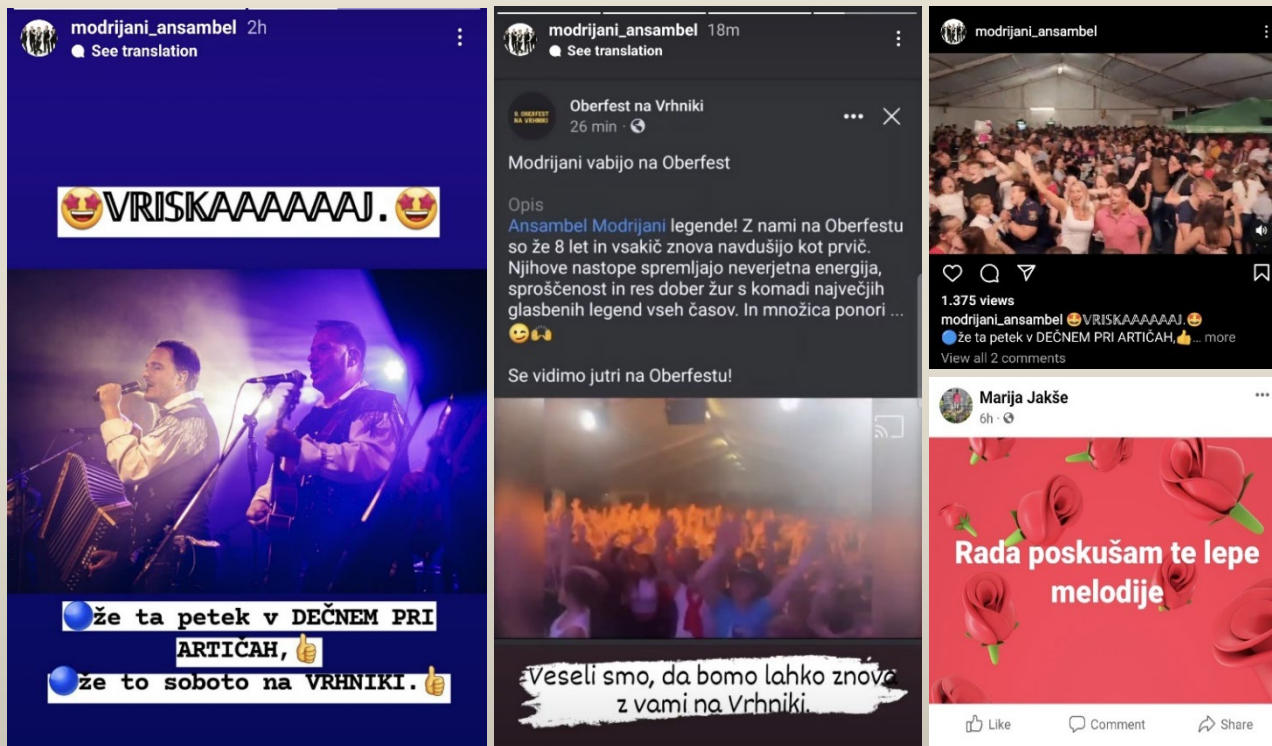
- Številne in skrbno zasnovane objave (kvalitetne fotografije, skrbno izbrani fonti in ozadja ipd.), premišljena odmerjenost in razpršenost objav → profesionalizem

- Deljenje objav oboževalcev na temo Modrijanov, objave se osredotočajo tudi na občinstvo → skupnost

Modrijani

- Številne in skrbno zasnovane objave (kvalitetne fotografije, skrbno izbrani

fonti in ozadja ipd.),
premišljena
odmerjenost in
razpršenost objav
→ profesionalizem

- Deljenje objav oboževalcev na temo Modrijanov, objave se osredotočajo tudi na občinstvo → skupnost

- »Žur«: v zgodbah prevladujejo prizori iz nastopov; pripisi objavam, ki poudarjajo, kako velik »žur« člani zasedbe naredijo (»vriskaaaaaj!«)

Modrijani

- Številne in skrbno zasnovane objave (kvalitetne fotografije, skrbno izbrani fonti in ozadja ipd.), premišljena odmerjenost in razpršenost objav → profesionalizem

- Deljenje objav oboževalcev na temo Modrijanov, objave se osredotočajo tudi na občinstvo → skupnost

- »Žur«: v zgodbah prevladujejo prizori iz nastopov; pripisi objavam, ki poudarjajo, kako velik »žur« člani zasedbe naredijo (»vriskaaaaaaj!«)
- Novodobniška duhovnost

Vzrock

Vzrock

- Vzrock so mlada zasedba, vendar na omrežjih niso zelo aktivni: pretežno zgolj preproste promocije koncertov.

Vzrock

- Vzrock so mlada zasedba, vendar na omrežjih niso zelo aktivni: pretežno zgolj preproste promocije koncertov.

. Člani zasedbe so oblečeni v športno-neformalna oblačila in oboževalce nagovarjajo k obisku s podatki o lokaciji in prodaji vstopnic ter pripisi kot so: »Ja žuuuuuur!«, »See you soon«, »Banda! Gremo smučat?« ipd.

Vzrock

- Vzrock so mlada zasedba, vendar na omrežjih niso zelo aktivni: pretežno zgolj preproste promocije koncertov.

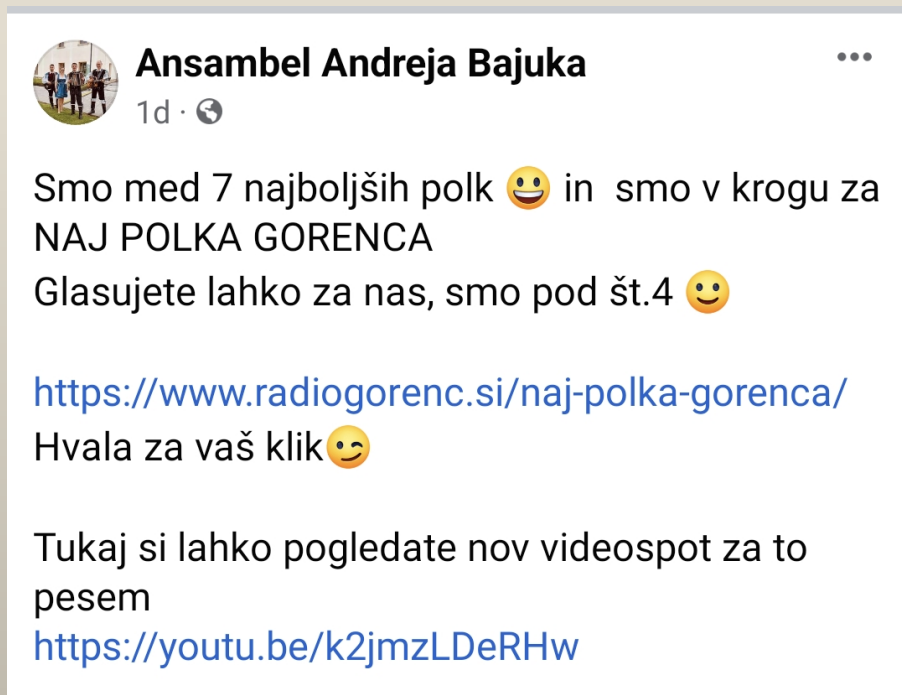
. Člani zasedbe so oblečeni v športno-neformalna oblačila in oboževalce nagovarjajo k obisku s podatki o lokaciji in prodaji vstopnic ter pripisi kot so: »Ja žuuuuuur!«, »See you soon«, »Banda! Gremo smučat?« ipd.

. Tudi: zabava in skupnost – kot da so fantje »eni od nas«.

Ansambel Andreja Bajuka

Ansambel Andreja Bajuka

- Ansambel je bil v obravnavanem obdobju na omrežjih aktiven zgolj enkrat. Objava je preprosta informacija s povezavo na glasovanje za skladbo: je informativnega / promocijskega značaja. Skupaj vzeto lahko te prakse interpretiramo kot označevalce nezanimanja za družbena omrežja oziroma, širše, svetovnonazorske konservativnosti.

Ansambel Dar

Ansambel Dar

- Tudi Ansambel je v obravnavanem obdobju zabeležil zgolj eno objavo. Narodne noše, harmonika in veselje, tako da iz povedanega sklepamo zlasti na dva izstopajoča vsebinska poudarka: tradicijo in veselje (zabavo).

Sklepi

Sklepi

- Izrazito prekrivanje aktivnosti na omrežjih z glasbenimi in slogovnimi *crossoverji* z mainstream popom.

Sklepi

- Izrazito prekrivanje aktivnosti na omrežjih z glasbenimi in slogovnimi *crossoverji* z mainstream popom.
- Potrditev teze, da je sodobna NZ razdeljena na dva večja podžanra: tradicionalističnega in hibridnega.

Sklepi

- Izrazito prekrivanje aktivnosti na omrežjih z glasbenimi in slogovnimi *crossoverji* z mainstream popom.
- Potrditev teze, da je sodobna NZ razdeljena na dva večja podžanra: tradicionalističnega in hibridnega.
- Vsebinsko:
- Ljudskost/skupnost: objave na različne načine poudarjajo, da so glasbeniki del skupnosti, da govorijo v njenem imenu in izražajo njena občutenja.

Sklepi

- Izrazito prekrivanje aktivnosti na omrežjih z glasbenimi in slogovnimi *crossoverji* z mainstream popom.
- Potrditev teze, da je sodobna NZ razdeljena na dva večja podžanra: tradicionalističnega in hibridnega.
- Vsebinsko:
- Ljudskost/skupnost: objave na različne načine poudarjajo, da so glasbeniki del skupnosti, da govorijo v njenem imenu in izražajo njena občutenja.
- žur: hrepenenjsko strukturo NZ klasike (hrepenenje po idilični skupnosti, domovini, domačih krajih, naravi in podobno), je zamenjal imperativ zabave za vsako ceno (ki ga lepo povzema obvezni »ija-ija-o« na veselicah).

- Implikacije:

- Implikacije:
- Poudarek na žuru glasbo zvaja na cenah eskapizem: vprašljive politične implikacije.

- Implikacije:
- Poudarek na žuru glasbo zvaja na ceneni eskapizem: vprašljive politične implikacije.
- Skupnost in žur: prvi poudarek je zelo blizu NZ klasiki, drugi se od nje oddaljuje → zanimiva povezava novega in starega, ki sugerira, da sodobna NZ ni več glasba posameznikov, ki se ob izzivih modernosti obračajo k idealizirani preteklosti, temveč izraz tipično sodobnega subjekta, ki se želi po napornem tednu zgolj zabavati – le da v skupnosti.

- Implikacije:
- Poudarek na žuru glasbo zvaja na ceneni eskapizem: vprašljive politične implikacije.
- Skupnost in žur: prvi poudarek je zelo blizu NZ klasiki, drugi se od nje oddaljuje → zanimiva povezava novega in starega, ki sugerira, da sodobna NZ ni več glasba posameznikov, ki se ob izzivih modernosti obračajo k idealizirani preteklosti, temveč izraz tipično sodobnega subjekta, ki se želi po napornem tednu zgolj zabavati – le da v skupnosti.
- Dileme:

- **Implikacije:**
- Poudarek na žuru glasbo zvaja na ceneni eskapizem: vprašljive politične implikacije.
- Skupnost in žur: prvi poudarek je zelo blizu NZ klasiki, drugi se od nje oddaljuje → zanimiva povezava novega in starega, ki sugerira, da sodobna NZ ni več glasba posameznikov, ki se ob izzivih modernosti obračajo k idealizirani preteklosti, temveč izraz tipično sodobnega subjekta, ki se želi po napornem tednu zgolj zabavati – le da v skupnosti.
- **Dileme:**
- So novi vsebinski poudarki posledica digitalnega prehoda ali širših kontekstov? Verjetno zlasti slednje, npr. pritisk trga (zdi se, da so glasbeniki mnenja, da bodo uspešni zgolj v primeru, če bodo »znali narediti dober žur«). Možno tudi součinkovanje trga in zakonitosti novih medijev, kjer se še posebej dobro obnesejo podobe veseljačenja, prešernih obrazov ipd.

- **Implikacije:**

- Poudarek na žuru glasbo zvaja na ceneni eskapizem: vprašljive politične implikacije.
- Skupnost in žur: prvi poudarek je zelo blizu NZ klasiki, drugi se od nje oddaljuje → zanimiva povezava novega in starega, ki sugerira, da sodobna NZ ni več glasba posameznikov, ki se ob izzivih modernosti obračajo k idealizirani preteklosti, temveč izraz tipično sodobnega subjekta, ki se želi po napornem tednu zgolj zabavati – le da v skupnosti.

- **Dileme:**

- So novi vsebinski poudarki posledica digitalnega prehoda ali širših kontekstov? Verjetno zlasti slednje, npr. pritisk trga (zdi se, da so glasbeniki mnenja, da bodo uspešni zgolj v primeru, če bodo »znali narediti dober žur«). Možno tudi součinkovanje trga in zakonitosti novih medijev, kjer se še posebej dobro obnesejo podobe veseljačenja, prešernih obrazov ipd.
- Ali poudarki na zabavi nakazujejo na potencialen proces rekonstrukcije slovenske nacionalne identitete? Ta je tradicionalno opredeljena kot precej tragična struktura, NZ glasbeniki pa jo danes konstruirajo zlasti v terminih veseljačenja, družabnosti, lahkega humorja ipd.